

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, мясцовага камітэта ЛКСМБ і прафкома
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 12 (357)

Субота, 21 сакавіка 1959 года

Цана 20 кап.

На ўніверсітэту

Рашэнні XXI з'езда—у масы

МІНСКАЕ гарадское аддзяленне Таварыства па пашырэнню палітычных і навуковых ведаў БССР праводзіць вялікую работу па прапагандзе рашэнняў і матэрыялаў XXI з'езда КПСС. Дастаткова сказаць, што толькі ў лютым аддзяленнем Таварыства прычэпана сярод насельніцтва 596 лекцый, каля паловы якіх былі прысвечаны прапагандзе планаў сямігодкі. Акрамя цыклавых лекцый, праводзяцца тэматычныя вечары: «Мы за партыйны ідэал», «Па-камуністычнаму жыць і працаваць», «Падарожжа па карце БССР у 1965 годзе» і іншы. На прадпрыемствах і ва ўстановах арганізуюцца вусныя часопісы, сустрачы з дэлегатамі XXI з'езда.

Значную частку гэтай работы праводзіць група членаў Таварыства — супрацоўнікаў Беларускага ўніверсітэта імя У. І. Леніна (старшыня прафесар Г. Г. Вінберг). Работнікамі ўні-

версітэта чытаецца каля 10 працэнтаў усіх лекцый у гарадскім аддзяленні. Значную дапамогу аказваюць камуністы Ф. Б. Баравік, В. А. Рабцэвіч, Г. С. Маханёк, Г. І. Якуб і іншы. Часта выступаюць перад насельніцтвам прафесары М. М. Паўлючэнка, дацэнты Ф. М. Нячай, С. А. Пахута. Заслужанай павагай слухачоў карыстаюцца лекцыі камуністаў В. І. Мацко, В. Т. Петрыкава, І. І. Трухана.

Пленум гарадскога аддзялення Таварыства, які нядаўна адбыўся, намеріў шэраг новых мераў па далейшаму расшырэнню лекцыйнай работы і актывізацыі ўсіх членаў Таварыства. Многае трэба будзе зрабіць універсітэцкім лектарам. Сумесна з партыйным камітэтам група лектараў павінна забяспечыць рэгулярнае чытанне лекцый для рабочых і служачых падшэфных прадпрыемстваў—аўтазавада і завода імя Варашылава.

Н. РУБІС,

ПАДТРЫМАЕМ ПАЧЫН МАГІЛЕЎЧАН

11 сакавіка 1959 года адбылося чарговае пасяджэнне прафкома БДУ. Былі абмеркаваны пытанні аб пераводзе вучэбных карпусоў універсітэта на самаабслугоўванне, аб правядзенні падпіскі на газету «Беларускі ўніверсітэт» і разгледжана фінансавая дзейнасць прафкома.

З асаблівай увагай члены прафкома выслушалі старшыню жыллёва-бытавой камісіі Ф. Камозу, які расказаў аб пачыненне студэнтаў Магілёўскага педагагічнага інстытута, што перайшлі на самаабслугоўванне вучэбных карпусоў.

Каб выявіць магчымасці нашага студэнцкага калектыву, прафком вырашыў да 15 красавіка гэтага года правесці стан самаабслугоўвання інтэрнатаў. Студэнты інтэрнатаў, прызнаных лепшымі, будуць прэміраваны каштоўнымі пада-

рункамі, на набыццё якіх прафком і рэктарат адпусцілі неабходныя сродкі. Для правядзення агляду створана камісія з прадстаўнікоў прафкома, камітэта камсамола і студсавета пад старшынствам тав. Васіна.

Прынята таксама рашэнне аб правядзенні падпіскі на газету «Беларускі ўніверсітэт». Асноўны грашовы фонд прафкома, які расходуюцца на культмасавыя патрэбы і матэрыяльную дапамогу студэнтам, складаюць членскія ўзносы. Аднак, не ўсе студэнты і члены прафбюро факультэтаў добрасумленна адносяцца да ўплаты і збору ўзносаў (юныдчыны і хімічны факультэты). Лепшым па зборы членскіх ўзносаў у гэтым годзе з'яўляецца філалагічны факультэт (старшыня прафбюро тав. Філончык).

М. ПАПОУ, член
прафкома БДУ.

ДОБРА ПРАЦАВАЛІ— ДОБРЫЯ І ВЫНІКІ

14 сакавіка адбыўся камсамольскі сход другога курса аддзялення журналістыкі. На сходзе падведзены вынікі зімовай экзаменацыйнай сесіі.

21 чалавек з 26 здалі ўсе экзамены на «добра» і на «выдатна». Сярод іх камсамольцы Анатоль Падбярэзны, Нэля Кліменка, Ніна Загорская, Анатоль Залеўскі і іншыя.

Поспехі курса не выпадковыя. На працягу семестра ўсе студэнты добрасумленна адносіліся да вучобы, сістэматычна рыхтаваліся да практычных і семінарскіх заняткаў.

Плённа працавала на працягу ўсяго паўгоддзя і камсамольскае бюро курса. Камсамольскія сходы праводзіліся рэгулярна.

Усе студэнты выказаліся за тое, каб вясеннюю экзаменацыйную сесію здаць таксама толькі на «добра» і «выдатна», змагацца за ганаровае званне «лепшай групы на факультэце».

В. КАВАЛЬКОУ.

Хутка прэм'ера

Неўзабаве мы будзем падводзіць вынікі нашай працы за год у мастацкай самадзейнасці. Бурна ідзе падрыхтоўка да агляду мастацкай самадзейнасці на гістарычным факультэце.

Так, актыўна пачаў сваю работу драматычны гурток, якім кіруе член прафсаюза бюро факультэта Дзіна Сямёнава. Удзельнікі гуртка рыхтуюць да агляду п'есу Я. Купалы «Прымакі».

Актыўна ўдзельнічаюць у гуртку студэнты Мельзікаў, Ларыса Новік і іншыя. Будзем спадзявацца, што ўбачым цікавую пастаноўку.

І. ПАВЯДАЙЛА,
старшыня прафбюро
гістафа.

НА ДНЯХ адбылося пасяджэнне камітэта камсамола ўніверсітэта. На парадку дня стаялі два злобавядзённых пытанні работы камсамольскай арганізацыі: аб палепшэнні спартыўнай работы і аб стане шэфскай работы.

Была адзначана важнасць тэрміновых мер, якія выцякаюць з гэтых пастановаў, па ўключэнню камсамольскіх арганізацый факультэтаў у барацьбу за ўсямернае ажыўленне спартыўнай работы ва ўніверсітэце. Застрэлышчыкамі ў гэтай справе павінны быць, перш за ўсё, камсамольскія актывісты.

Кафедра фізыхавання і спорту распрацавала шэраг канкрэтных мерапрыемстваў для таго, каб у кароткі тэрмін ажыццявіць масавую здачу норм ГПА. Даклад аб гэтым зрабіў загадчык кафедры Я. Р. Маркаў.

У студэнцкіх інтэрнатах удзіцца ранішняе гімнастыка, якая дапаможа студэнтам упарадкаваць рабочы час.

—Калі актывісты першымі падымуцца на зарадку, то за

У ДОБРЫ ЧАС!

У дакладзе М. С. Хрушчова на XXI з'ездзе КПСС адзначалася, што наша краіна як па агульнаму ліку, так і па разліку на кожную тысячу насельніцтва займае першае месца ў свеце па колькасці спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй адукацыяй. У прынятай на з'ездзе рэзалюцыі прадугледжваецца значнае павелічэнне ліку спецыялістаў, якія выпускаюцца вышэйшымі і сярэднімі спецыяльнымі навучальнымі ўстановамі.

Беларускі ўніверсітэт у гэтым годзе дасць краіне ў лік выканання сямігадовага плана 1132 высокакваліфікаваных спецыялістаў рознага профілю. Радасна адзначыць, што выпуск гэтага года з'яўляецца найбольшым за ўсе гады дзейнасці нашага ўніверсітэта. У народную гаспадарку краіны будзе напраўлена першы раз звыш сотні хімікаў і каля ста матэматыкаў.

Рэктарат, дэканаты і грамадскія арганізацыі ўніверсітэта ўжо прарабілі вялікую падрыхтоўчую работу да прадстаячага размеркавання маладых спецыялістаў: выпускнікі ўніверсітэта пазнаёміліся з палажэннем аб парадку напраўлення на работу заканчваючых ВНУ, праведзены камсамольскія і прафсаюзныя сходы пэцікурнікаў, падрыхтавана неабходная дакументацыя на заканчваючых.

Размеркаванне на работу ў гэтым годзе праводзіцца дзвюма зацверджанымі МВА камісіямі—адна па гуманітарных спецыяльнасцях, другая—па прыродазнаўчых.

Значная частка выпускнікоў будзе накіравана для работы выкладчыкамі ў сярэднія школы і спецыяльныя навучальныя ўстановы. Многія выпускнікі матэматычнага і фізічнага факультэтаў будуць накіраваны для работы ў навукова-даследчыя інстытуты і аддзелы АН БССР, вылічальныя цэнтры, канструктарскае бюро і лабараторыі заводаў. Устаноў саветніцкіх і партыйных органаў, суды і пракуратура атрымаюць нашых гісторыкаў, журналістаў, філолагаў, юрыстаў.

Найбольш падрыхтаваная частка выпускнікоў па рэкамендацыі Вучоных саветаў факультэтаў будзе пакінута для вучобы ў аспірантуры ўніверсітэта.

Пры размеркаванні на работу таго ці іншага спецыяліста камісія будзе ўлічваць перш за ўсё ўзровень падрыхтоўкі па спецыяльнасці заканчваючага, яго магчымасці справіцца з работай, на якую яго прызначаюць. Нельга, аднак, не ўлічваць пры гэтым, як сябе зарэкамендаваў выпускнік у грамадскай і камсамольскай рабоце, яго палітычную і ідэалагічную падрыхтоўку, паводзіны ў быту і калектыве.

Будзем спадзявацца, што ў гэтым годзе не будзе выпадкаў адказу ад накіравання на работу, прапануюмую камісіяй па размеркаванні, як гэта было ў мінулыя гады. Так, некаторая маласвадомая частка маладых спецыялістаў спрабавала рознымі шляхамі адмовіцца ад пазедкі на работу ў сельскую мясцовасць, патрабуючы прадастаўлення работы толькі ў г. Мінску.

Грамадскім арганізацыям патрэбна растлумачыць такім таварышам іх нядобрасумленныя паводзіны, пераканаць у тым, што выкананне задач па будаўніцтву камунізма ў нашай краіне патрабуе кваліфікаваных кадраў інтэлігентных там, дзе яны найбольш патрэбны для вырашэння важнейшых задач у справе падняцця агульнага і культурнага ўзроўню сельскага насельніцтва.

Неабходна стварыць невыносны абставіны вакол такіх спецыялістаў-пустацвэтаў.

Віншваем выпускнікоў ўніверсітэта са знамянальнай падзеяй у іх жыцці за час навучання—размеркаваннем на работу—і жадаем ім пасля паспяховай абароны дыпломных работ і здачы дзяржаўных экзаменаў выдатных поспехаў у выкананні сваіх абавязкаў па даручанай рабоце, каб з гонарам апраўдаць званне спецыяліста нашага ўніверсітэта.

Будзем спадзявацца, што нашы выхаванцы, дзе б яны ні працавалі пасля заканчэння, будуць падтрымліваць цесную творчую і дзелавую сувязь з кафедрамі ўніверсітэта, дзе яны заўсёды знойдуць чулыя адносіны, патрэбную дапамогу і парадку ў іх практычнай рабоце.

А. МАЛЫШАУ,
прарэктар па вучэбнай рабоце.

імі падымуцца астатнія,—скажаў у сваім выступленні тав. Маркаў. І гэта так.

Намечана пабудаваць свой універсітэцкі стадыён, пляцоўка для якога ўжо ёсць, і летні спартыўны лагер у раёне Ганалеса. У будаўніцтве іх камсамольскія павінны адыграць рашучую ролю.

Са справаздачай аб стане шэфскай работы выступілі чле-

тарнымі факультэтах. Камсамольскія ж арганізацыі біялагічнага, філалагічнага і юрыдычнага факультэтаў дэпартамент арганізавалі шэфскую работу ў школах і на прадпрыемствах горада. Вырашана шырэць практыкаваць сустрачы студэнтаў з членамі брыгад камуністычнай працы. Для каардынавання работы студэнтаў у піянерскіх арганізацыях школ і абмену

У КАМІТЭЦЕ КАМСАМОЛА

Актывісты—ўперад

ны камітэта камсамола А. Ванькевіч і С. Рудзюк.

Шырока разгарнулася шэфская работа на хімічным і гі-

вопытам ствараецца ва ўніверсітэце Савет піянерважатах, які з'яўляецца своеасаблівай школай піянерскай работы.

Калі вам патрэбна даведка аб той ці іншай літаратуры, звяртайцеся ў бібліяграфічны аддзел нашай бібліятэкі. Яго работніца Агнеса Андрэеўна Сінкевіч заўсёды прыдзе вам на дапамогу.

На здымку: Агнеса Андрэеўна Сінкевіч.

Утульна ў ленкаці інтэрната на Свярдлова. Таму тут і бывае заўсёды людна. Фота М. ШОБЫ.

КЛІЧУЦЬ НАС ШЫРОКІЯ ДАРОГІ...

Гавораць выпускнікі

У ЛАБАРАТОРЫІ арганічнай хіміі студэнты-выпускнікі праводзілі доследы па тэмах сваіх дыпломных работ. Ад рэзкага паху нейкага рэчыва нас з непры-

ФОТАРЭПАРТАЖ

тычнае значэнне. Вось што расказаў нам дыпламант Генадзі Лялець: (здымак злева).

— Вывучаю ўмовы, пры якіх лепш за ўсё кандэнсуецца адно новае рэчыва, якое знайдзе сваё прымяненне ў медыцыне і ў іншых галінах народнай гаспадаркі. Гэтае рэчыва знаходзіцца яшчэ ў стадыі вывучэння і лабараторных даследаванняў, і я пад кіраўніцтвам дацэнта В. Ф. Бяляева з цікавасцю працягваю над вывучэннем яго ўласцівасцяў. Хутка ў нас размеркаванне на працу. Многія з маіх таварышаў пойдуць працаваць на завод. Што ж датычыцца асібіста мяне, я паеду туды, дзе я больш патрэбны і дзе змогу прынесці больш карысці.

Мы пажадалі далейшых поспехаў хімікам і накіраваліся да студэнтаў біяфака. У кабінете мікрабіялогіі пляцікурніца Таня Лебедзева (здымак справа) расказала нам аб тым, як яна са сваёй сяброўкай Алай Жыгалковіч працуе над вывучэннем азотабактэры.

— Азотабактэры, — гаворыць яна, — гэта свабодна жывучы аэробны фіксатар азоту атмасферы. Шырока сустракаецца ён і ў глебе, і ў вадзе. Ён узбагачае глебу азотам і тым самым спрыяе павышэнню ўраджаёнасці сельскагаспадарчых культур і часта выкарыстоўваецца для прыгатавання бактэрыяльных угнаенняў. Мэта нашай працы — вызначыць на аснове даследаванняў ступень радства і адрознення паміж трыма відамі роду азотабактэры. Рабо-

та вельмі цікавая, і мы з захапленнем працуем над ёй.

Выпускнікоў-журналістаў Сямёна Блатуна, Уладзіміра Чэнікава і Анатоля Спірыдонова (здымак унізе) мы сустрэлі каля інтэрната. Сябры абсыпалі адзін аднаго апошнім, на цяжкім ужо снегам. Моцна здружылася гэтая тройка за гады вучобы. Сямён Блатун працягвае нам свой новы верш, прысвечаны хуткаму развітанню з родным універсітэтам, сябрамі.

С я б р а м на развітанне

Забудзеш хіба наш вяцёлы час
І шчырасць шматгадовай
дружбы?

Як гуртам мы пілі студэнцкі чай,

Які ў жарт назвалі «белай ружай».

Ці ж ты забудзеш родны інтэрнат,

Што пяць гадоў служыў бацькоўскай хатай.

Дзе песня прагучэла не адна,

Бо тут жылі вяцёлыя дзяўчаты.

І не забудзешца, як першы раз

Ты запрасіў яе ў кіно нясмела...

Прайшла яна, цудоўная пара,

Не, не прайшла — на крыллях праляцела.

Былі яны не ціхімі, гады —

У бурных спрэчках, гаваркіх дэбатах...

Іх памяць захавае назаўжды

І вас, сябры, харошыя рабаты!

Шырокія дарогі адкрыты перад юнакамі і дзяўчатамі, якія накідаюць сцены роднага ўніверсітэта. Мы ўпэўнены, што куды б ні закінуў іх лёс, яны назаўсёды захаваюць самыя светлыя ўспаміны аб шчаслівых студэнцкіх днях.

С. ПАЛЯКОУ і А. АСТАПОВІЧ.

Шчаслівай дарогі, сябры

Засталіся лічаны дні нашага жыцця ва ўніверсітэце. Аб ім, аб выкладчыках і студэнтах у нас застануцца самыя светлыя ўспаміны. Тут мы насябравалі, наблілі патрэбныя веды, атрымалі пунёўку ў жыццё.

А зараз у нашых філолагаў вельмі напружаны час. Яны пішуць дыпломныя работы. Асабіста я пішу дыпломную работу па беларускай мове. Тэма работы «Назіранні над мовай вершаў Багушэвіча». Моўныя асаблівасці вершаў Багушэвіча не распрацаваны, так што даследаваць ёсць шмат чаго. Работа хоць і цяжкая, але цікавая. У многім мне дапамагае мой навуковы кіраўнік Л. М. Шакун.

А вось яшчэ адна важная падзея ў жыцці пляцікурнікаў. З нешчэрлівайсцю чакаюць студэнты нашага курса размеркавання на працу. А яно ўжо хутка. Як пераважная большасць маіх аднакурснікаў-філолагаў, так і я сама ўжо даўно вырашылі ехаць працаваць па прызначэнню, туды, куды пашле нас Радзіма. Хочацца пажадаць, каб кожны з маіх сяброў заняў сваё месца ў жыцці, аддаў усе свае сілы на працу, каб мае аднакурснікі выхоўвалі ў дзяцей самыя светлыя пачуцці ў адносінах да людзей, Радзімы, выхоўвалі сапраўдных будаўнікоў камунізма.

Шчаслівай дарогі ў жыццё, дарагія сябры!

Жадаем вам поспехаў!
ЛІДЗІЯ КУЦУН,

ХАЙ ПОСПЕХ СПАДАРОЖНІЧАЕ ВАМ

ПРАХОДЗЯЦЬ АПОШНІЯ месяцы і дні цудоўнага студэнцкага жыцця. Ніколі не сатруцца ў памяці ўспаміны аб студэнцкай дружбе, аб нашых думках, у якіх было многа, а часамі і вельмі многа рамантыкі.

Не раз успомніцца тое хваляванне за таварышаў, за сябе, якое адчуваеш у час экзаменацыйнай сесіі.

І яшчэ многа, вельмі многа захавае ўчэпістая памяць.

Цяпер у маіх таварышаў і ў мяне вельмі гарачы час. Пішам дыпломныя работы, хутка — іх абарона, дзяржаўныя экзамены! Уперадзе яшчэ многа цяжкасцяў.

Часта ў вольны час мы гаворым аб сваёй будучай рабоце, аб тым, што вось-вось зноў вернецца і верасня і мы, тыя, што 5 гадоў назад пакінулі школу, зноў вернемся ў яе, але наша роля ў ёй цяпер зусім зменіцца. Вернемся мы настаўнікамі — выхавальцамі новага пакалення. Прафесія настаўніка — мая любімая прафесія. Каб перадаць мной паўставаў пытанне: «Кім быць?» — я не вагалася ні секунды. А цяпер мара збываецца. Я з нешчэрлівайсцю чакаю размеркавання.

І вельмі хочацца хутчэй у школу. Нялёгка прадказаць цяпер, якія цяжкасці сустрэнуцца ў школе. А што яны будуць, няма сумнення. Шлях да поспеху заўсёды ідзе праз цяжкасці. Бадай што без іх і не было б цікава. Трэба толькі

Весна врываецца в город,
Весна врываецца в сны.
Я поднимаю ворот, —
Я не хочу весны.

Весна для всех радость
огромная,
Я же смотрю иначе —
Весна — это значит

дипломная,
Которую я не начал.

Фотажарт Э. САБАЛЕНКІ.

вычкі апанаваў кашаль. Хімікі пасмейваліся, але калі даведаліся, што мы хочам пра іх напісаць, выпусцілі супроць нас слэзаточывы газ з нейкай мударэлістай назвай. Але ўсе іх спробы пазбавіцца ад гэсцей былі дарэзнымі. Нічога не заставалася, як пазнаёміцца і пагутарыць па душах.

З вялікай цікавасцю працуюць выпускнікі. Тэмы іх дыпломных работ маюць прак-

ШМАТ ВАДЫ сплыло з таго часу, калі мы, выпускнікі дзесяцігодкі, адны са школьнай парты, другія з радыё Савецкай Арміі, з прадпрыемстваў і калгасных палёў, уліліся ў дружную сям'ю студэнтаў юрыдычнага факультэта.

Зараз нельга не ўспомніць тыя дні без хвалявання, калі многія з нас кожны дзень, праглядаючы газеты з рубрыкай «Куды пайсці вучыцца», выбіралі сабе дарогі ў жыццё — светлае і радаснае.

Здадзены ўступныя экзамены, і як прыемна адчуваць, што кожны з нас стаў часцінкай вялікага студэнцкага калектыву юрыдычнага факультэта. І гэта не выпадкова. Спытайце сёння, якая прафесія мне лепш за ўсё падабаецца, і я адкажу, бадай што не задумваючыся — прафесія юрыста.

Адказная, карпатлівая і разам з тым рамантычная работа. Адказная і карпатлівая таму, што нам, юрыстам, заўсёды прыдзецца мець справу з жывымі людзьмі, ды яшчэ з якімі людзьмі.

Вось перад табой сяніццэ забойца, злодзей, парушальнік грамадскага парадку або яшчэ які-небудзь нядобры чалавек — людзі з рознымі характарамі і нават рознымі поглядамі на жыццё. Многія з іх зрабілі злачынства ўпершыню ці па неасцярожнасці, а другія — заядлыя злачынцы.

Да кожнага з іх трэба знайсці ключ, каб раскрыць злачынства і пакараць віноўнага. Але

не толькі пакараць, галоўнае — зрабіць з яго сапраўднага чалавека, зноў паставіць на правільны шлях жыцця.

І, мабыць, кожнаму з нас патрэбна быць патрабавальным, нават строгім і разам з тым гуманным як да сябе, так і да ўсіх тых, з кім прыдзецца мець справу.

А чаму рамантычная? О, гэтага я вам не скажу. Здагадайцеся самі.

Ну, добра. Не буду аднімаць у вас часу, бо многія з вас і так спяшаюцца з лекцыяў ці яшчэ адкуль у кіно, тэатр, цырк. Скажу сам.

Раптам у дзяжурным пакой аддзялення міліцыі зазваніў тэлефон.

— Ало... Слухаю вас, так, так, зразумела, зараз выязджаю.

І вось аператыўная група імчыцца на матацыкле на месца здарэння, дзе машына падбіла пешахода. Не губляць

ні адной хвіліны, хутчэй дагнаць і затрымаць злачынцу.

Скажаце, не рамантычна? Памыляецеся...

Пяць гадоў карпатлівай вучобы застаюцца заду. Не раз прыходзілася хвалявацца перад здачай кожнага экзамена і яшчэ больш радавацца і з палёгкай уздыхаць, гаворачы «пранесла».

І так кожную хвіліну і на кожным кроку.

Вось і цяпер стаім перад аўдыторыяй, дзе зараз пачынаецца размеркаванне на работу. Тут таксама нельга абыйсціся без хвалявання. Гэта другі крок кожнага з нас у жыццё.

Адзін за адным выходзім з аўдыторыі бадзёрымі.

Рабаты віншуюць толькі што вышаўшага Кучараву з напраўленнем на работу ў Казахстан, потым Гайтуна, ён едзе

Рамантычная прафесія

ПРАКЛАДВАЙЦЕ ШЛЯХ У НАВУКУ, СЯБРЫ!

Гэта цікава і займальна

Тры гады працуе ў даследчай лабараторыі Мая Цішкевіч, студэнтка V курса фізфака. Гледзячы цяпер на яе дакладныя і ўмелыя рукі, дзіўна даецца, як гэта такую сціпную і простую дзяржэцкую столькі розных машын і прыбораў слухаюць.

А якімі няўднёнымі былі першыя крокі! Не раз прыходзіла ў адчай Мая. І ёй дапамагалі выкладчыкі, старэйшыя таварышы. З асаблівай удзячнасцю называе яна імя Веры Шчарбакавай, якая на-

вучыла яе абыходзіцца з прыборамі.

Што можа сказаць Мая аб навукова-даследчай рабоце?

—Шкада, што сюды рэдка заходзяць студэнты маладых курсаў.—вось яе адказ.— Не трэба палюхацца даследчай работы. Гэта займальна і цікава, а разам з тым і важная справа.

—А цяпер,—гаворыць Мая,— глядзіце на стрэлкі. Уключылі рэнтгенаўскую ўстаноўку! (г.л. здымак зверну).

Навука — прызначэнне і маладых

Калі я быў яшчэ вучнем, я нават і не марыў аб сваёй навуковай працы. Гэтае паняцце звязвалася ў мяне з вобразамі пажылых людзей з вялікімі бародамі і ў акуларах. Так я ўяўляў сабе вучоных.

А праз чатыры гады я стаў самастойна займацца навукова-даследчай працай. Упэўненасць прыйшла не адразу. Я яшчэ доўга не мог вызваліцца ад думкі, што навука—справа не маладых.

Але вось дзякуючы непасрэднаму кіраўніцтву і дапамозе з боку кандыдата гістарычных навук Адашкевіча я напісаў сваю першую навуковую працу на тэму «Барацьба імперыялістычных дзяржаў за Марока ў

пачатку XX века». Трэба сказаць, што гэтая тэма мала асветлена ў навуцы. Матэрыял прыйшлося збіраць, як кажуць, па крупіцы.

Вынікі маёй першай навуковай працы ўрадавалі мяне: на гарадскім конкурсе ёй была прысвоена другая катэгорыя.

Цяпер з новым натхненнем працую над тэмай, звязанай з тымі ж мараканскімі адносінамі. Трэба будзе прачытаць многа кніг, у прыватнасці, добра праштудзіраваць на англійскай мове «Брытанскія дакументы аб паходжанні першай сусветнай вайны». Вялікую дапамогу ў распрацоўцы тэмы аказвае мне прафесар Палетыка.

Ф. НАЛІВАЙКА.

АСНОВЫ ДЫПЛОМНАЙ — У ГУРТКУ

На працягу трох гадоў займаўся ў гуртку грамадзянскага працэсу, у якім працаваў над тэмай «Судовае будаўніцтва Беларусі ў першыя гады Савецкай улады».

Вынікам гэтай работы з'явілася не толькі тое, што мой даклад на гэтую тэму быў прадстаўлены на студэнцкую навуковую канферэнцыю. Удзел у рабоце студэнцкага навуковага таварыства прывіў мне навыкі даследчай работы. А

гэта аблегчыла мне напісанне дыпломнай работы, асноўная частка якой у значнай ступені была падрыхтавана ў час работы ў гуртку.

Аднак трэба сказаць, што пакуль навуковай работа на факультэце пастаўлена няважна. Хацелася б, каб уноўабраны Савет СНТ факультэта актывізаваў сваю дзейнасць.

Б. СЕРАФІМОВІЧ,
студэнт V курса юрфака.

НЕ, НЕ ДАРЭМНА

ПРЫЗНАЦА, паступіўшы ва ўніверсітэт, я не думаў аб навуковай рабоце. Усё пачалося з гуртка алгебры. Заняткі яго мне падабаліся. На іх зачыталіся і абмяркоўваліся студэнцкія даклады. Потым рашыў і я ўзяць сабе тэму. Напісаў працу аб «Булевых функцыях». На гарадскім аглядзе работа атрымала ступень першай катэгорыі.

Паездка на студэнцкую навуковую канферэнцыю ў Вільнюскі ўніверсітэт, дзе я чытаў свой даклад, зрабіла на мяне многа ўражанняў.

Цяпер я стаў больш патрабавальна ставіцца да сваёй навуковай работы, і гэты занятак ператварыўся для мяне ў штодзённую неабходнасць.

Я заканчваю ўніверсітэт. Атрымаў ужо і накіраванне—у аспірантуру. І я лічу, што мае заняткі ў студэнцкім навуковым таварыстве не прапалі дарэмна.

Р. ВАЛЬВАЧОУ,
студэнт V курса матфака.

КАНФЕРЭНЦЫЯ СНТ

11 сакавіка адбылася канферэнцыя студэнцкага навуковага таварыства ўніверсітэта.

У сваёй справаздачы старшыня Савета СНТ тав. Гарашчук адзначыў, што ў адпаведнасці з пастановамі партыі і ўрада па пытаннях перабудовы вышэйшай школы, у якіх асабліва ўвага ўдзелена ўмацаванню сувязі вышэйшай адукацыі і навуцы з жыццём, работа студэнцкага навуковага таварыства была накіравана на паглыбленне ведаў і развіццё такіх навыкаў навукова-даследчай работы, якія неабходны і каштоўны ў практычнай рабоце спецыялістаў—выпускнікоў ўніверсітэта.

Аднак, улічваючы з кожным днём узростаючую ролю навукова-даследчай работы ў выхаванні высокакваліфікаваных спецыялістаў, трэба адзначыць, што СНТ не выконвае пастаўленых перад ім задач. У параўнанні з мінулымі гадамі скарацілася колькасць гурткоў і іх членаў. Некаторыя кафедры, асабліва кафедры філалагічнага факультэта, не прымаюць неабходных мер па пашырэнню і паглыбленню студэнцкай навукова-даследчай работы.

Савет СНТ не забяспечваў кіраўніцтва работай таварыства. За справаздачны год Савет СНТ не правёў, па сутнасці, ніводнага рабочага пасяджэння, не меў нават плана работы.

Савет СНТ не выкарыстаў магчымасцяў па надрукаванні лепшых студэнцкіх даследчых прац. Старшыня Савета тав. Гарашчук займаўся справамі таварыства толькі ў апошнія дні перадагледам і канферэнцыямі.

На канферэнцыі было выказана многа каштоўных думак, слушных заўваг і пажаданняў. Так, прамоўцы прапанавалі, каб у кіраўніцтве навукова-даследчай работай студэнтаў прымалі ўдзел усе члены кафедр у адпаведнасці з іх вучэбнай спецыяльнасцю і з той навукова-даследчай работай, якую яны самі праводзяць.

На здымку: Студэнтка V курса хіміфака Грына Шнып у лабараторыі. Яе работа «Развіццё хімічных навук у БССР за 40 год»—адна з лепшых работ СНТ на хіміфаку.

Не трэба палюхацца

Займаючыся на хімічным факультэце, я працаваў на працягу некалькіх год у студэнцкім навукова-даследчым гуртку пры кафедры фізічнай хіміі. Значнай часткай свайго вопыту як даследчыка і навукаў, набытых мною за гады вучобы, я абавязаны гурткавай рабоце. Таму мне хочацца падзяліцца сваімі меркаваннямі аб навукова-даследчай рабоце з тымі, хто прыступае да яе, парайць не цурацца яе, не палюхацца першых цяжкасцяў.

Імкненне паспрабаваць зрабіць штосьці ў навуцы, няхай нават вельмі малое, сваімі рукамі заўсёды прыводзіць тых, хто цікавіцца і любіць хімічную навуку, да навукова-даследчай работы. Спачатку такая работа немінуха будзе насіць характар не вельмі творчы, хоць бы з-за адсутнасці тэарэтычнага багажжа. Важна толькі, каб інтарэс, праяўлены да выбранай тэмы, узмацаваўся па меры засваення матэрыялу. Цяжкасць пачатковага перыяду заключаецца ў тым, што першыя няўдачы і промахі выклічуць сумненне: ці варта больш вяртацца з даследамі, ці можа лепш гэты час прысвяціць чытання навуковай літаратуры.

У спраўдэнсці, вывучэнне літаратуры дае вынікі больш адчувальныя, чым маруднае, непрыкметнае на вока набыванне вопыту самастойнай працы. Азіраючыся назад, я сам упэўніваюся, што многа часу аддаваў, як мне здавалася, на непрадуктыўную работу. Магчыма, што частка часу сапраўды была змарнавана дарэмна, аднак пазней, працуючы над

дыпломнай работай, я упэўніўся і перакананы і зараз, што час, патрачаны на выбар і засваенне метадыкі, удасканаленне яе і на другую «чорную» работу даў мне многа карыснага.

Той, хто бярэцца за эксперыментальную работу, як правіла, яшчэ дрэнна арыентаваны ў тэорыі, таму яму трэба спачатку, на мой погляд, дапамога з боку кіраўніка—увадзенне ў круг тых тэарэтычных пытанняў, з якімі яму прыйдзецца пастаянна сутыкацца. Урэшце, можна і самому разабрацца ў многім, «дайсці сваім розумам». Гэта—шлях больш цяжкі, ён прыводзіць часта да адмовы ад эксперыментальнай работы альбо да банкруцтва, калі атрымаеш вынікі, не вартыя затрачанага часу.

Такім чынам, вельмі важна, каб эксперыментальная работа пастаянна звязвалася з вывучэннем і зборам літаратуры па выбраным пытанні. Мне здаецца, што адносна ўмення працаваць з хімічнай літаратурай гурткова навукова-даследчая работа дае куды больш, чым любая курсавая работа.

І. ПАКРОЎСКІ,
навуковы супрацоўнік лабараторыі радыяхіміі.

Уручаны білеты

На геофаку адбылося пасяджэнне навукова-даследчага гуртка фізічнай географіі. На ім былі вырашаны некаторыя пытанні ў сувязі з падрыхтоўкай да студэнцкай навуковай канферэнцыі, якая адбудзецца 16—18 красавіка.

У канцы пасяджэння студэнтам былі ўручаны членскія білеты СНТ.

У журналістаў—ціха

ЦЯЖКА ГАВАРЫЦЬ аб навуковай дзейнасці журналістаў. Есць у іх свой гурток. Аднак не за памяццю студэнтаў, калі апошні раз адбывалася яго пасяджэнне. Ва ўсякім разе ў гэтым годзе яго не было. Праўда, у першым семестры Дашук—стараста гуртка—спрабаваў штосьці зрабіць: бегаў па курсах, запісваў удзельнікаў. Збіраўся абмяркоўваць на пасяджэнні яго даклад аб «Стаўбцоўскай раённай газеце». Але цяпер гэта ўжо ў мінулым.

Гурток існуе без студэнтаў, а студэнты без гуртка. Кіраўніку гуртка Сніцаравай варта падумаць, як ажыццявіць яго дзейнасць.

Паласу падрыхтавалі М. ШОБА і І. ХАДАНОВІЧ.

Шмат часу аддае навуковай рабоце студэнт II курса хіміфака Уладзімір Кахановіч. З першага курса гадзінамі працуе ён у лабараторыі. Але вось паласа пошукаў пройдзена.

НА ЗДЫМКУ: Уладзімір за прыгатаваннем фотаэмульсіі асобага саставу.

НАШ КАЛЯНДАР ВЯЛІКІ РУСКІ КАМПАЗІТАР

летах «Класік» і «Раёк» кампазітар трапіў і востра высьмейвае праціўнікоў «магутнай кучкі».

У той жа час Мусаргскі стварае глыбокапаэтычныя лірычныя раманы «Па-над До-нам сад квітнее» на словы А. В. Кальцова, «Ноч» па А. С. Пушкіну і многа іншых твораў, у якіх выявілася тонкая псіхалагічная назіральнасць кампазітара, яго ўсхваляванае бачанне свету, прыроды, любоў да чалавека і жыцця.

У 1868—69 гадах Мусаргскі напісаў оперу «Барыс Гадую» на трагедыі А. С. Пушкіна, якая з'явілася адной з вяршыняў творчасці кампазітара. Оперу варожа сустрэлі права-чыя колы царскай Расіі, але яна мела надзвычай вялікі поспех у дэмакратычнай публіцы. Кампазітар шукае вырашэння карэніх ідэйных праблем таго часу, імкнецца паказаць рашаючую ролю народных мас у гісторыі, раскрывае высокую маральную чысціню і прыгажосць духоўнага вобліку людзей з народа.

Ахарактарызаваўшы сваю оперу «Хаваншчына» як «народную музычную драму» кампазітар тым самым свядома вызначыў асновую ролю народа ў яе дзеянні.

Глыбокія і самыя затаёныя чалавечыя пачуцці і настроі з безліччу нюансаў і адценняў спалучаюцца ў музыцы Мусаргскага з эпічнай шырынёй, з д'ябальскім смехам над нікчэмнасцю манархіі і манархаў.

Параўнайце, напрыклад, песню «Сіротка» і баладу «Забуты» з операмі «Барыс Гадую» і «Хаваншчына», твор «Свецік Савішна» з сатырычнай «Песняй» Мефістофеля («Блыва») і вы заўважце, што вострая жанравая характарыстычнасць і майстэрства паказу народных мас злучаліся ў Мусаргскага з выключнай глыбінёй пранікнення ў духоўны свет чалавека; задзіўныя настроі і вясёлы смех звянуць разам з громам гнеўнай сатыры.

Творчая спадчына Мусаргскага карыстаецца глыбокай любоўю ўсяго савецкага народа і надзвычай высока ацэньваецца многімі народамі свету.

А. ПЕТУХ.

3 ФОТААПАРАТАМ ПА ІНТЭРНАТУ

ІНТЭРНАТ БДУ на Свярдлова. Дзяжурная Галя Злотнікова (II курс гістфака) з галавой увайшла ў чытанне. Не будзем яе непакіць, зойдзем у корпус. Там знаходзім старшынню студкома Міхаіла Лук'яненка. Разам з ім і іншымі членамі камітэі абходзім пакой. Міхаіл спакойны:

— У большасці пакояў у нас парадак.

— Ну што ж, паглядзім.

Першыя ўражанні: у дзяўчат непараўнальна чысцей, чым у хлопцаў. Гэта, як гавораць, натуральна. Можна таму так весела і ўсміхаюцца гэтыя дзяўчаты (фота 1), што ў іх пакой

ідэальная чысціня, стаіць трывожна, радуецца вока беласнежныя навалочки і прасціны.

Але не ва ўсіх, мусіць, так. У многіх пакоях з нашым паяўленнем катастрофічна павялічвалася колькасць «хворых». Прычына простая—з хворых і запытання няма. А дзяўчаты з 53 пакою зашнурваліся на ключ. А брудна ў іх ці чыста—здагадайцеся самі.

Хто аўтар гэтага мудрагелістага націрморта? Паглядзі, чытач, чаго тут толкі няма! Побач са шчоткай для абутку горда ўзвышаецца чайнік, справа выстраіліся бутэляк кефіру, пачак цукру, кубак, лыжка. У Івана Броўкіна (гэта яго партрэт заканчвае гэтую калекцыю) нават валасы ўстаюць

дыбам: «Ну і парадчак!». Гэта калектыўная творчасць жыхароў 125 пакою. Аднак наўрад ці атрымаюць яны за не першую прэмію на конкурсе на лепшы пакой.

Гэта ў хлопцаў.

А вось у дзяўчат. Ці не прайда, гэты маляўнічы куток нагадвае адначасова і галандскія рэйны, і букіністычны магазін у час перападліку. Вось агромістая дамская сумачка. А побач яшчэ большая кіпі надбайна

Фота і тэкст
Л. РАДУЦКАГА.

Аказваецца, слухаць сернады можна не толькі на балконах, але і ў даволі непрытульным вестыбюлі інтэрната па Кірава. Ад гэтага прывабнасць іх ніколі не зніжаецца.

Фотаэцюд М. ШОБЫ.

Прымайце ўдзел у нашым конкурсе

Рэдакцыя газеты «Беларускі ўніверсітэт» у гонар дня Друку аб'яўляе конкурс на лепшы нарыс, фельетон і гумарэску, рэпартаж і фотарэпартаж, артыкул і карэспандэнцыю, замалёўку, фотаздымак, фотаэцюд, малюнак і карыкатуру. Устаноўлена 15 наступных прэмій:

За нарыс:

Адна першая—200 рублёў.
Адна другая—150 рублёў.
За фельетон і гумарэску:
Адна першая—175 рублёў.
Адна другая—150 рублёў.
Адна трэцяя—100 рублёў.

За рэпартаж і фотарэпартаж:
Адна першая—150 рублёў.
Адна другая—100 рублёў.
За артыкул і карэспандэнцыю:
Адна першая—120 рублёў.
Адна другая—80 рублёў.

За замалёўку:

Адна першая—100 рублёў.
Адна другая—75 рублёў.
За фотаздымак, фотаэцюд, карыкатуру і малюнак:
Дзве першыя—па 75 рублёў.
Дзве другія—па 50 рублёў.

Апошні тэрмін здачы матэрыялаў на конкурс—30 красавіка.

Прымайце ўдзел у нашым конкурсе!

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

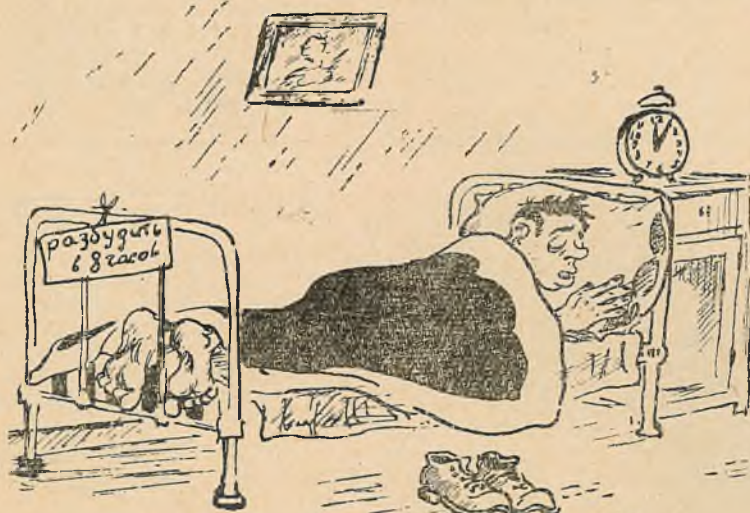
ДЗЕНЬ „ЗАНЯТАГА“ СТУДЭНТА

ДРАМАТЫЧНАЯ СЦЭНА

Дзеючыя асобы:

Рыгор Непаспей—студэнт 2—4 курса.

Яўген—студэнт, сябра Рыгора.
Дзяжурны па інтэрнату.

З'ЯВА 1

8 гадзін раніцы. Адкрываецца заслона. На першым плане—студэнцкі ложка. На ложку спіць чалавек. Самога чалавека не відаць, бо галава яго схавана пад прасцінёй. Чалавек не думае працынацца. Раптам да дзвярэй падыходзіць дзяжурны па інтэрнату студэнт і пачынае дробненька стукаць.

Дзяжурны: Рыгор! Уставай, прасіў жа! (Чалавек на ложку

паварочваецца. Высоўвае з-пад прасціны галаву—гэта Рыгор Непаспей).

Рыгор: Добра, дзякуй... я зараз.

З'ЯВА 2

9 гадзін раніцы. Тая ж сцена, за выключэннем некай змены ў палажэнні заснуўшага. Цяпер ён спіць на левым баку.

З'ЯВА 3

10 гадзін раніцы. Спачатку тое ж самае, што і ў папярэд-

ніх сценах. З-пад прасціны пакзваецца галава. Потым прасціраюцца рукі. Чуецца пахрэхтанне «э-эх!»

Рыгор: Устаць бы цяпер! (зноў заплішчвае вочы). А сон салодкі... (паварочваецца на другі бок і раптам):

— А згарыць яно! Колькі таму чалавеку жыць на свеце, ды каб не паспаць усталёй. Вечна спяшайся некуды (рашуча)—Няма дурных! (Нацягвае на галаву прасціну).

З'ЯВА 4

11 гадзін 30 хвілін. Адкрываецца заслона.

Рыгор: (хвістаючыся, засцілае ложка). Зноў праспаў! А, чорт яго пабраў! (Кіпіць над сабою). Воля называецца—устаць не магу... Абломаў другі! (пачынае гарачыцца) Ох, ёлкі зялёныя! Куды ж цяпер—у бібліятэку ці ў сталовую? Ай, не могуся ж яшчэ. (хапае мыльніцу, цюбік з пастай і бязжыццёвы туалет).

З'ЯВА 5

14 гадзін. Пакой інтэрната. Пасярэдзіне яго Непаспей.

Рыгор: Ну, здасца, усё. У туалете быў (адлічвае на пальцах), у сталовай—быў, у цырульні—быў. Пайду ў бібліятэку. (глядзіць на гадзіннік) Стаць! (прыкладае да вуха). Не, ідзе. Няўжо гэта ўжо трэцяя гадзіна? (выбегвае ў калідор і крычыць: «Генка! Колькі на тваім?»—Чуецца голас: «Пяць хвілін трэцяй!»)

З'ЯВА 6

Ідзе 4-ая гадзіна. Пакой у

інтэрнаце. За сталом двое: Рыгор Непаспей і яшчэ студэнт—Яўген (ён з першай змены). Гуляюць у шашкі.

Рыгор: Жэня, кідаем! Мне трэба хоць на другую гадзіну першай лекцыі паспець...

Яўген: (глядзіць на гадзіннік)—Спозніся! (раптам)—Ды перастань ты! Не быў на першай гадзіне, дык хочаш на другой у вочы выкладчыку лезці.

Рыгор: (згаджаецца). Яно і праўда (бярэ шашкі). Стаў!

З'ЯВА 7

10 гадзін вечара. Тыя ж гуляюць у шашкі.

Рыгор: (да сябра). Сёння быў сход. Гаварылі аб перагрузцы студэнтаў. Выступаў таксама. Націскаў на тое, што часу няма.

Яўген: Ну і што?

Рыгор: Падвёў стараста: «Ты, Непаспей,—кажа на мяне,—лепш скараціць бы час для сну... (перастаўляе шашку). Б'ю!»

Яўген: (падсоўвае другую) Ну, а ты?

Рыгор: А я кажу, смяяўся кацёл з гаршка...

З'ЯВА 8

Першая гадзіна ночы. На сцэне—стол дзяжурнага. Перад ім—Рыгор Непаспей. Піша на газеце, што разаслана на стала: «Прашу разбудзіць мяне заўтра ў 8 гадзін раніцы—26 пакой». (распісваецца) Рыгор Непаспей.

АПОШНЯЯ З'ЯВА

Любая гадзіна ночы. За сталом—той жа дзяжурны. Бачыць запіс. Чытае, потым усміхаецца: «Эх ты, наіўнасць!»

Ігар ХАДАНОВІЧ.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, 60; тэл. 2-07-19.